

Raadsavond	15-11-2023
Zaaknummer	439246
Portefeuillehouder	Gerben van Duin
Vorbereid door	Ruimte & Sociaal
Onderwerp	Samenwerkingsovereenkomst Holland Rijnland

Beslispunten

1. Het college van burgemeester en wethouders toestemming te verlenen voor het aangaan van de centrumregeling Samenwerkingsovereenkomst Maatschappelijke zorg 2023 Holland Rijnland

Wat willen we bereiken

Het organiseren van de samenwerking in Holland Rijnland gericht op specialistische voorzieningen maatschappelijke zorg, zodat inwoners die door psychische of psychosociale problemen niet in staat zijn zich op eigen kracht te handhaven in de samenleving ondersteuning ontvangen gericht op:

- het bevorderen van de zelfredzaamheid en participatie;
- de stabilisatie van het psychiatrisch ziektebeeld;
- voorkoming van verwaarlozing of maatschappelijke overlast;
- het afwenden van gevaar voor de inwoner zelf of voor anderen

Deze ondersteuning kan in de eigen woonsituatie gegeven worden, op een specifiek daarvoor bestemde en geschikte woonlocatie of op een tijdelijke opvangplek.

Samenvatting

Per 2023 voeren de gemeenten in Holland Rijnland de Maatschappelijke Zorg zoveel mogelijk lokaal of in subregionaal verband uit. Een klein aantal specialistische taken blijft regionaal uitgevoerd worden. Afspraken over deze regionale taken zijn vastgelegd in een Samenwerkingsovereenkomst in de vorm van een centrumregeling.

Elke gemeenteraad in Holland Rijnland heeft de mogelijkheid gehad een zienswijze te geven bij het treffen van de centrumregeling waaraan de gemeenten deelnemen. De gemeenteraad heeft op 19 december 2022 besloten om geen zienswijze naar voren te brengen voor deze centrumregeling. De gemeenteraad van Leiden heeft wel een zienswijze ingediend. De gemeenteraad constateerde dat de artikelen over toe- en uittreding, opheffing en de geschillenregeling verduidelijking behoeften om de Samenwerkingsovereenkomst in overeenstemming te brengen met de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr). De herziene ontwerp-centrumregeling (Samenwerkingsovereenkomst) is op de zienswijze aangepast en daarmee in overeenstemming met de Wgr. Daarom wordt nu conform de Wet gemeenschappelijke regelingen aan de gemeenteraden gevraagd aan de colleges toestemming te verlenen om de Samenwerkingsovereenkomst Maatschappelijke zorg 2023 Holland Rijnland aan te gaan.

Inleiding

Op 6 september 2021 heeft de raad kennis genomen van het besluit van het college om per 2023 zelf alle Wmo-taken op het op het gebied van beschermd wonen (BW) en maatschappelijke opvang, verslavingszorg en/of bemoeizorg (MO/VZ/OGGZ) uit te (laten) voeren die voor 1 januari 2023 gemandateerd waren aan en uitgevoerd werden door centrumgemeente Leiden. Daarbij heeft de raad besloten om de financiële middelen van de centrumgemeente Leiden en het Rijk op te nemen in de programmabegroting 2023 en conform de beleidskaders en afspraken budgetneutraal in te zetten voor inwoners met een behoefte aan beschermd wonen of maatschappelijke opvang, verslavingszorg en/of bemoeizorg.

Voor sommige voorzieningen en doelgroepen is het noodzakelijk de zorg regionaal te blijven organiseren. Er is daarbij sprake van een specifieke ondersteuningsbehoefte die niet lokaal of subregionaal te organiseren of te financieren is. Veelal gaat het om doelgroepen die regionaal klein van omvang zijn en een specialistische ondersteuning behoeven. Dit noemen we de specialistische maatschappelijke zorg. De organisatie van deze specialistische zorg wordt uitgevoerd door de gemeente Leiden onder mandaat van de gemeenten in Holland Rijnland. Op 6 september 2021 is vastgelegd op welke wijze de historische regionale budgetten voor maatschappelijke zorg, die de gemeente Leiden de komende jaren nog ontvangt, verdeeld worden over alle gemeenten. De Samenwerkingsovereenkomst moet worden beschouwd als een centrumregeling en valt daarmee onder de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr). Conform de recente wijziging van de Wgr heeft de raad de mogelijkheid gehad een zienswijze in te dienen met betrekking tot deze Samenwerkingsovereenkomst.

De herziene ontwerp Samenwerkingsovereenkomst is aangepast en daarmee in overeenstemming met de Wgr. Daarom wordt conform de Wgr nu aan de gemeenteraden gevraagd toestemming te verlenen om de Samenwerkingsovereenkomst Maatschappelijke zorg 2023 Holland Rijnland aan te gaan. Bijlage 1 bevat een was/wordt lijst van de ontwerp Samenwerkingsovereenkomst.

Argumenten

Het college stelt voor om toestemming te verlenen voor de aangepaste Samenwerkingsovereenkomst Maatschappelijke zorg 2023 Holland Rijnland. Hiervoor gelden de volgende argumenten.

1. Met de doordecentralisatie van de maatschappelijke zorg per 2023 zijn de gemeenten verantwoordelijk geworden voor de ondersteuning voor inwoners met (ernstige) psychische problemen en de opvang van mensen die dak- of thuisloos zijn geraakt. Een goede uitvoering van deze taak maakt regionaal samenwerken noodzakelijk voor het realiseren van specialistische voorzieningen om voor inwoners passend aanbod tegen verantwoorde kosten te realiseren.
2. De aangepaste Samenwerkingsovereenkomst is een concretisering van eerdere besluiten zoals opgenomen in het raadsvoorstel doordecentralisatie maatschappelijke zorg van 6 september 2021.
3. De herziene ontwerp Samenwerkingsovereenkomst is aangepast en daarmee in overeenstemming met de Wgr. Conform de Wgr dient in een centrumregeling een centrumgemeente aangewezen te worden. De centrumgemeente functie die Gemeente Leiden vervult voor de specialistische maatschappelijke zorg is verduidelijkt in artikelen over toe- en uittreding, opheffing en de geschillenregeling.
4. De gemeenteraad moet toestemming verlenen voor het aangaan van de regeling. Deze toestemming kan alleen worden onthouden vanwege strijd met het recht of het algemeen belang.

Kantttekeningen

Geen

Risico's

Geen

Duurzaamheid

n.v.t.

Participatie en inspraak

- De Samenwerkingsovereenkomst is in samenwerking tussen de gemeenten in Holland Rijnland tot stand gekomen en besproken in de Commissie Maatschappij Holland Rijnland;
- Vervolgens is de overeenkomst via de afzonderlijke colleges aan de afzonderlijke gemeenteraden voor een zienswijze voorgelegd;
- Na de zienswijze door Gemeente Leiden is de ontwerp regeling door samenwerking tussen juristen in de regio verduidelijkt;
- Nu leggen alle colleges de herziene ontwerp-centrumregeling Samenwerkingsovereenkomst voor toestemming voor aan de gemeenteraden.

Financiële consequenties

Voor de uitvoering van de taken maatschappelijke zorg per 2023 heeft u op 6 september 2021 besloten om de financiële middelen voor de taken maatschappelijke zorg van centrumgemeente Leiden en het Rijk op te nemen in de programmabegroting 2023 en conform de beleidskaders en afspraken binnen de Rijnstreek budgetneutraal in te zetten. De verdeling van de beschikbare budgetten is onder begeleiding van AEF en op basis van huidige kosten i.c.m. objectieve maatstaven tot stand gekomen.

In de zomer van 2022 zijn de voorlopig beschikbare middelen onder leiding van AEF herijkt op basis van cijfers over het gebruik 2021 en de meicirculaire 2022. De kosten voor de specialistische maatschappelijke zorg worden aan de voorkant verrekend door Gemeente Leiden. Op 4 oktober 2022 heeft u een collegebrief ontvangen over de voortgang van de doordecentralisatie maatschappelijke zorg. Hierin bent u o.a. geïnformeerd over de definitieve beschikbare middelen, verwachte kosten en verwachte reserve. Deze middelen, kosten en reserve zijn tevens opgenomen in de programmabegroting 2023.

Bij uittreding van een deelnemer uit de centrumregeling en als tot opheffen van de regeling besloten wordt de procedure tot uittreding c.q. opheffing doorlopen. Hierbij worden voor de besluitvorming de financiële consequenties en verplichtingen in beeld gebracht. De kosten bij uittreding komen voor rekening van de uittredende gemeente. Het betreft o.a. incidentele kosten als gevolg van uittreding als wel toekomstige kosten die samenhangen met o.a. afbouw van overcapaciteit in personeel en materiaal.

Regio

Zie participatie

Evaluatie

N.v.t.

Roelofarendsveen, 31-10-2023

Burgemeester en wethouders van Kaag en Braassem,
de loco-gemeentesecretaris, de burgemeester,
J.J. Démoed A. Heijstee-Bolt

Bijlagen behorend bij het voorstel

- Was/wordt lijst Samenwerkingsovereenkomst MZ 2023 Holland Rijnland;
- Ontwerp-centrumregeling Samenwerkingsovereenkomst Maatschappelijke zorg 2023 Holland Rijnland;
- Financiering regionale kosten en verdeling regionale budgetten BW en MO;
 - Rapportage op- en afbouw voorzieningen Holland Rijnland;
 - Getekend Raadsbesluit doordecentralisatie maatschappelijke zorg van 24 augustus 2021.
- Dienstverleningsovereenkomst Maatschappelijke Zorg Holland Rijnland, inclusief bijlagen:
 - Organisatie Maatschappelijke zorg Holland Rijnland;
 - Financiering regionale kosten en verdeling regionale budgetten BW en MO.